

מסורת הש"ס

א) [סנהדרין יז.ט.], ב) [שבועות כד.ג.] ג) [שם], ד) [הלכה משנה ריש פ"ו] מהל' סנהדרין כמה פשוט הוא שזה טעות ואריך להיות סובכם את הארבעים דקן אמר בגמ' וכן משמע ומבואר בפ"י רש"י וכן בסמ"ג הביאו לשון המשנה סובכם את הארבעים עב"ל וגם ה"ר"ן בסוף מסכת זו כמה בפירוש המשנה מנין הסוסם מרגום ומזון לניסם סוסם לבגלא וכו'), ס) [בכורות יא.], ו) רש"י בשריפה, ו) [שופטים יד.], ח) [בספוקן: מהם שלגשים] ט) [ז"ל וליחשוב ולא], י) [ז"ל השעיה], כ) [וע"ע מוס' חולין קטו: ד"ה בגין], ל) [וע"י מוס' שבת נד. ד"ה והמזן].

גליון הש"ס

רש"י ד"ה סיני דחייאל וכו' ככלה נמי לירידה לדידה [לחייבה] כ"ל. משו"י מ"ח סי' ק"ב: תוס' ד"ה מתקוף וכו' דלא דמי. כעין זה מיר דף נ"ח ע"ב תוס' ד"ה וללך:

הגהות הב"ח

א) נמ' משום הצערה לא לחייבם דהא: ב) רש"י ד"ה ה"ג ואם איתא. נ"ב כלומר לז"ג להכערה לא לחייבם הואיל דחזי ליה לגרעו כדגרגס כספריס וכפי' אלו שכתבין הוא דגרסינן ליה וע"ש בדר' מו ע"ב: א) ד"ה הרמב"ם וכו' גוף אחד הוא ועשאו: ב) תוס' ד"ה מתקוף וכו' דהשתא דפרד"ק טובא גפרוך. י"ב כלומר א"כ קשה דחזי קא משני ובע"כ ז"ל דתלמודא קא סמיך אשטיחא דתנא ושייר כו': ב) בא"ד וזריך לומר ע"כ וכו' ולעיל קאמר א"ל מני תנא שמה וכו' דלא דמי לדעיל קתני שמה ומי י"ט. י"ב וע"ע במ"ש 'המז' פס"ק דיבמות דף ג. ופ"ק דקידוש דף טו: ז) ד"ה שהרי גוף א' הוא ועשאו וכו' כירסאסו. י"ב כלומר כפי שיטתו דטעמא דפסולי המוקדשין הם שני גופין דמתקדשין קדשים ומקמתו חולין כמו שפי' בחולין דף קטו ע"ב: ו) בא"ד ניחא דהוי דר' יצחק:

מוסף רש"י

משום הבערה. שלא לזורך. להצערה מלאכה חזקתה וביטול מלאכה לעגמו (פסחים מז.). גיד הנשה של נבילה. דלוקה על אכילתו משום נבילה (שם). שותים על אכילתו. אוכל גיד ואוכל בשר בחלב, ושלש על בשולו. משום הצערה דיו"ט ומשום ביטול דיו"ט ומשום מבשל בשר בחלב אפילו בחול (שם). דאיתיה בשאילה. לחם להסיר האיסור (שבועות כד.). והרי הקדש. שבה ע"י מדר וכל מדרים יש להם שאלה (שם). ראויות להשתלש. כגון י"ח או כ"א או כ"ז, שהיו מכין אותו שמי ידות מאחריו ואחת מלפניו ומקרא ילפינן לה (בכריתות יא.).

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

מושם הצערה. דלי הוא

משום הצערה. דלי הוא איהו מצעיר וחצירו מבשל הוו תרוייהו חייצין דמצעיר ומבשל אצות מלאכות אלמא מיחייב משום יו"ט שמים הצערה וביטול: ה"ג ואם איתא ^(א) אהצערה לא ליחייב דהא איחייב ליה

משום מבשל: **גיד הנשה של נבילה**. דלוקה אף משום נבילה שאכל:

שלש על ביטולו. ביטול בשר בחלב וביטול שלא לזורך יו"ט והצערה שלא לזורך ושמים על אכילתו אכילת גיד ואכילת בשר בחלב. ואם איתא דמפקת הצערה ומעיילת אכילת נבילה הוי איסור ג' על אכילתו: **ואזהרם עלי הקדש מהבא**. ואשריהם תשרפון באש לא תעשון כן לה' אלהיכם: **השמר בנגע הברעם**. ואמרין (שבת דף קלג.) בקוץ בחרתו הכמזב מדבר והשמר הוא לא תעשה: **נילקי נמי**. כגון שהיו כלי מתקרישה מעלי אשירה: **קוץ אילנות טובות**. כהליכתו: **מי קא**

חיינא עליה. הא הוה ליה נשבע שלא יבטל המזוה ונפקא לן מלהרע או להטיב צבועות (דף כה). דאין זו שצועה: **מיגו דחיינא עליה שצועה כו'**. היינו איסור כולל. ואיסור מוסף כגון שצמתיכה עגמה נוסף איסור כגון אילו נוסף על היו"ט איסור ע"י שצועה זו והי"ל מוסף דומיא דאשת איש ונעשית חמותו דמוסף הוא דמעיקרא קיימא ליה בחנק והשתא קיימא ליה ^(א) בסקילה א"י חלב דנוטר מעיקרא קאי עליה באיסור חלב והשתא איתוסף עליה איסור נותר. ואיסור כולל היינו שאין איסור נוסף על החתיכה אלא כולל אחרים באיסורא כגון שנשא אחות חמותו דמיגו דמימסר כבולו לחמותא איתסר נמי בחמותו משום אחות אשה אי נמי כגון חמותו ונעשית אשת איש דמיגו דכיליה כולי עלמא באיסור אשת איש ^(ב) כללה נמי לדידה לחייבו שמים: **בנויר שמשון**. ע"י מלאך קיבל נזירות עליו דההוא אין לו שאלה דלוי שלמעלה הוא: **נויר שמשון כר טמוי למסים הוא**. כלום אסור הוא להיטמא למסים אדם שמקבל נזירתו ע"י מלאך הא אמרינן במס' נזיר (דף ד:) שמשון הוטר ליטמא למסים ובעי לאפקייה מהאי קרא» ויך מלאה וממשים י»וגו' ופרד"ק ליה אימא דשיניהו גוססין אלא גמרא. ואית דמפרשי נזיר שמשון נזיר מן הצטן וקשיא לן ההיא נמי בשאלה איתיה שהיה אצוי יכול לישאל עליו ואפילו מת אציו בשאלה מיהא הוה ההיא שעתא: **המרביע שור פסולי המוקדשין**. שנפדה אפילו על מינו לוקה שהרי גוף אחד ^(א) ועשאו הכמזו שני גופין דתורת חולין ותורת קדשים יש עליו תורת חולין שמותר באכילה מחוץ לפתח אהל מועד כאילו לא הוקדש מעולם ותורת קדשים שאסור בגיזה ועבודה כדאמרין כספרי (נראה יז טו) בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר (דברים יב) כמה הכמזב מדבר אם בבשר תאזה הרי כבר אמור כי ירחיב ה' אלהיך את גבולך וגו' כי תאזה נפשך וגו' אם באכילת קדשים הרי כבר אמור כי אם במקום וגו' שם תעלה וגו' הא אין הכמזב מדבר אלא בפסולי המוקדשין שנפדו תזבח ולא גיזה דאסור בגיזה ועבודה בשר ולא חלב ואכלת ולא לכלצין והלכך אסור להרביעו אפי' עם מינו משום כלאים שמרביע חולין על קדשים או קדשים על חולין וכן במנהיג אפילו מנהיג עם מינו ואפילו מנהיגו בפני עצמו חולין וקדשים הוא וחייב משום כלאים דחרישה דהוא עצמו כלאים שעשאן הכמזב שני גופין. ולא שמעתי ראה מנלן דחולין וקדשים כלאים זה צוה ודבר תימנה הוא: **בתנ"י שנאמר במספר ארבעים**. והפילו השופט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר (דברים כה) וסמך ליה ארבעים יכנו ודרשינן כמאן דכתיב במספר ארבעים מנין שהוא סובס את הארבעים כדמפרש בגמ' דמדלא כתיב יכנו ארבעים במספר אלא במספר ארבעים יכנו שמעינן דהכי קאמר מנין הסוכס הארבעים חשבון המשלים סכום של ארבעים שגורם לקרות אחריו ארבעים והיינו שלשים ותשע: **ראויות להשאלה**. בגמרא מפרש:

כב.

אלא הבא במאי עסקינן שבישלו בעצי הקדש. ואם תאמר לילקי משום הזיז צמעילה באזהרה וי"ל דלא חשיב אלא לאו דאיתנהו צפחות משוה פרוטה:

מתקין לה רב אושעיא וליחשוב נמי משום זורע בנחל איתן. קשה דהשתא ^(א) פריך טובא ^(א) (ונפרוך דלא) משני מידי וזריך לומר ^(א) דע"כ דתנא תנא ושייר ולעיל קאמר אלא תני תנא שמונה ואם אמרת תנא ושייר שמונה ומני י"ט צמד ואם איתא דאיכא מו מלקות משום י"ט היה לו למנותן צשמים אצל הכא יכול להיות דלא איירי תנא למחשב כל הני גוויי דזורע צנחל איתן ומוחק את השם: **אמר ליה כגון דאמר שלא אחרוש בין בחור בין ביו"ט**. וקשה דאכתי ליתא בלאו והן כדפרד"ק פ"ג דשבועות (דף נד. ושם) גבי שלא אוכל נבילה ושמוטה דפרד"ק מי איתא בלאו והן ואולי י"ל דמשכתת לה צהן כגון עפר תיחום דלית צה חיוצא מן המורה בלמותה חרישה:

שהרי גוף אחד ^(א) ועשאו הכתוב ב' גופים. הקונטרס פירש כגרסתו ור"מ פירש צענין אחר כמין חומר דכתיב ציה כצני וכאיל שהם צ' מינין וצוה הפירוש מיושב הא דלמארי צצכורות (דף לג.) תלתא צני ואיל כתיבי צו חד לכדכז יצחק ומד לכדז' ^(א) (יהושע) ופירוש הקונטרס לא אמפרש למילתייהו והשתא ניחא ^(א) הא דרבי יצחק ורבי ^(א) יהושע דהכא ^(א): **המנהיג בשור פסולי המוקדשים** לוקה. ודוקא אי מושך השור משוי בגופו אצל בלא הממשך אין לוקה צנהגה דאם לא כן לעולם לא יוכלו להנהיג שור פסולי המוקדשים ממקום אחר ^(א): הא

ועומד מהר סיני הוא א"ל כגון דאמר שבועה שלא אחרוש בין בחול בין ביו"ט דמגו דחלה עליה שבועה בחול חלה עליה נמי ביו"ט ^(א) מידי דאיתיה בשאילה לא קתני ולא ^(א) והרי הקדש בבכור והרי נזיר בנזיר שמשון נזיר שמשון בר איטמזוי למתים הוא אלא האי תנא איסור כולל לית ליה אמר רבי הושעיא ^(א) המרביע שור פסולי המוקדשים לוקה שנים אמר רבי יצחק ^(א) המנהיג בשור פסולי המוקדשים לוקה שהרי גוף אחד הוא ועשאו הכתוב כשני גופים: **בתנ"י** ^(א) כמה מלקין אותו ארבעים חסר אחת שנא' ^(א) במספר ארבעים מגין ^(א) שהוא סמוך לארבעים ר' יהודה אומר ארבעים שלימות הוא לוקה והיכן הוא לוקה את היתירה בין כתפיו ^(א) אין אומדין אותו אלא במכות ראויות להשתלש אמדוהו לקבל ארבעים ולוקה מקצת ואמדו

חולין וקדשים שני גופין דתורת חולין ותורת קדשים יש עליו תורת חולין שמותר באכילה מחוץ לפתח אהל מועד כאילו לא הוקדש מעולם ותורת קדשים שאסור בגיזה ועבודה כדאמרין כספרי (נראה יז טו) בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר (דברים יב) כמה הכמזב מדבר אם בבשר תאזה הרי כבר אמור כי ירחיב ה' אלהיך את גבולך וגו' כי תאזה נפשך וגו' אם באכילת קדשים הרי כבר אמור כי אם במקום וגו' שם תעלה וגו' הא אין הכמזב מדבר אלא בפסולי המוקדשין שנפדו תזבח ולא גיזה דאסור בגיזה ועבודה בשר ולא חלב ואכלת ולא לכלצין והלכך אסור להרביעו אפי' עם מינו משום כלאים שמרביע חולין על קדשים או קדשים על חולין וכן במנהיג אפילו מנהיג עם מינו ואפילו מנהיגו בפני עצמו חולין וקדשים הוא וחייב משום כלאים דחרישה דהוא עצמו כלאים שעשאן הכמזב שני גופין. ולא שמעתי ראה מנלן דחולין וקדשים כלאים זה צוה ודבר תימנה הוא: **בתנ"י שנאמר במספר ארבעים**. והפילו השופט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר (דברים כה) וסמך ליה ארבעים יכנו ודרשינן כמאן דכתיב במספר ארבעים מנין שהוא סוכס את הארבעים כדמפרש בגמ' דמדלא כתיב יכנו ארבעים במספר אלא במספר ארבעים יכנו שמעינן דהכי קאמר מנין הסוכס הארבעים חשבון המשלים סכום של ארבעים שגורם לקרות אחריו ארבעים והיינו שלשים ותשע: **ראויות להשאלה**. בגמרא מפרש:

ואמדו

לסמיר האיסור (שבועות כד.). והרי הקדש. שבה ע"י מדר וכל מדרים יש להם שאלה (שם). ראויות להשתלש. כגון י"ח או כ"א או כ"ז, שהיו מכין אותו שמי ידות מאחריו ואחת מלפניו ומקרא ילפינן לה (בכריתות יא.).

עין משפט ונר מצוה

קז א מיי פיי מהלכות רוחם הלכה ט סג עשין עה:
קח ב ג מיי פיו מהל' יסודי המורה ה"א:
קכ ד מיי פיי מהלכות טומאת זרעמ ה"א סג סגנ לאזין סגנ:
קכ ה מיי פ"ט מהלכות כלי המקדש ה"י:
קיא ו מיי שם פ"צ הלכה יג:
קיב ז מיי פ"ו מהלכות ע"ז הלכה ז:
קיג ח מיי פ"ו מהלכות מלכים הלכה ח:
קיד ט י מיי פ"ט מהל' כלאים ה"א:
קכז כ מיי פ"יו מהלכות סנהדרין הלכה א סגנ לאזין קלמ:
קכו ל מיי שם ה"צ:

תורה אור השלם

1. ולא ידבק בידך מאומה מן החרם למען ישוב יי מחרון אפו ונתן לך רחמים ורחמך והידבק באשר נשבע לאבותיו: דברים יג יח
2. ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כבודו שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא: דברים ז כו
3. ונתצתם את מוקבתם ושרבתם את מצבתם ואשריהם תשרפן באש ופסילי אלהיהם תגדען ואבדתם את שקם מן המקום ההוא:

דברים יב ג
4. לא תעשון כן לך אלהיכם: דברים כ ד
5. והורדו זקני העיר ההוא את העגלה אל נחל איתן אשר לא יעבר בו ולא יירע ופרפו שם את העגלה בנחל: דברים כא ד
6. השמר בנגע הצרעת לשמר מאד וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יֹאמַר אֲתָכֶם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּאֶשֶׁר צִוִּיתָם תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת: דברים כח ח
7. בטבעת הארץ יהיו הדברים לא יסרו מפניה: שמות כה טו
8. ויִרְכָּסוּ אֶת הַחֹשֶׁן מִטְּבַעְתּוֹ אֶל טַבַּעַת הָאֶפֶד בַּתִּיל תְּכֵלֶת לְהִיּוֹת עַל חֹשֶׁב הָאֶפֶד וְלֹא יָחַד הַחֹשֶׁן מִעַל הָאֶפֶד: שמות כח כח
9. בִּי תַעֲזֹר אֶל עֵרִי וַיָּמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עִלֶּיהָ לְחַפְּשָׁהּ לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָה לְגִדֵּחַ עֲלֶיָּה גֵרְוֹן בִּי מִפְּנֵי תֹאכַל וְאוֹתוֹ לֹא תִבְרַת בִּי הָאָדָם עֵץ הַיִּשָּׁדָה לְבָא מִפְּגִד: דברים כ ט
10. וְהָיָה אִם בָּהֶן תִּרְשָׁע וְהִפְּלִי הַשֹּׁפֵט וְהִקְדִּיחַ בְּדִי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר: ארבעים יבגו לא יסוף פן יסוף להכותו על אלה מכה רבה וְנִקְלָה אֲחִיד לַעֲיִיף: דברים כה ב-ג